

TOLKESAMFUNDET

Dokumentation af tolkning i DV i København under
"Rammeaftale om fremmedsprogstolkning" med ikrafttræden
den 1. april 2019

lagttagelser i juli 2019

Kontakt

E-mail: info@tolkesamfundet.dk
Telefon: 42 94 94 77
www.tolkesamfundet.dk

Udgave af 10. september 2019

Om materialet

Beretningerne i denne dokumentationsrapport er skrevet af frivillige tolke, der har siddet på tilskuerpladserne som iagttagere ved tolkede grundlovsforhør i DV i København i juli 2019. I enkelte tilfælde har iagttageren observeret en fremstilling på "sit" fremmedsprog. I disse tilfælde går beretningen mere i dybden med oversættelserne, med gengivelse på dansk. I de øvrige beretninger iagttages alt det øvrige, der kendetegner tolkede fremstillinger: proceduren omkring bestilling af tolke, rettens aktørers synlige reaktioner på tolkningen, tolkens adfærd og ikke mindst tolkens dansk kundskaber. Beretningerne er redigeret, så personnavne beskyttes, eller hvor sagens indhold bør behandles fortroligt. Der er desuden foretaget en let tekstredigering for at gøre teksterne mere læsbare for personer, der ikke færdes i retssystemet. Tolkesamfundet er i besiddelse af de uredigerede beretninger i deres fulde længde. De enkelte iagttageres navne og tolkefaglige baggrund er Tolkesamfundet bekendt.

Redaktion

Denne udgave er redigeret af Lisbet Pors Abildager, Formand for Tolkesamfundet, Dan Ole Faaborg, Medlem af Tolkesamfundet og Philip Thinggaard, Medlem af Tolkesamfundet.

Anvendte forkortelser

DV = Dommervagten i København

POL = Politimyndighedsrepræsentant/Dommervagtskoordinator

ET = EasyTranslate

Dom. = Dommer

Fsv. = Forsvarer

Ankl. = Anklager

Udlænding = Udl. (anholdt, sigtet eller anklaget person med behov for tolkning)

RET = Retssekretær

Københavns Dommervagt

Mandag den 1. juli 2019

Der var fire fremstillinger, alle med den samme arabiske tolk.

Alle fire var fristforlængelser. De fremstillede var afviste asylansøgere fængslet efter Udlændingeloven med henblik på udsendelse efter endt afsoning af forskellige strafbare forhold (indbrud, tyveri og narko). De fremstillede sagde ikke ret meget, så der var meget lidt tolkning fra arabisk til dansk, men der blev heller ikke oversat meget den anden vej.

1. sag: arabisk

Kl. 9:28 Tolken vekslede et par ord med den fremstillede, allerede inden retsmødet var gået i gang. Tolken havde knap nok sat sig tilrette, før hendes telefon bimlede. Den blev omgående slukket, men det afstedkom ikke nogen irrettesættelse fra Dom. Der opstod lidt forvirring omkring den fremstillede navn, og tolken måtte spørge tilbage flere gange. Tolken brugte 3. person og talte med udpræget accent på dansk.

Ankl. gik i gang med sin præsentation af forhistorien, alt imens både Fsv. og Dom. lettere ukoncentrerede bladrede febrilsk i deres papirer. Et stykke tid inde i præsentationen af baggrunden for den begærede fristforlængelse afbrød tolken Ankl. med ordene: "Det er ikke ham". Det var også ved at gå op for Fsv., hvorefter Ankl. erkendte, at han havde fået fat i den forkerte sagsmappe. Årsagen til forvirringen og ordvekslingen i den anledning blev ikke tolket, og først da Dom. sagde, at nu skulle sigtede glemme alt, hvad der var blevet sagt før (det var ikke svært, for han havde jo ikke fået oversat noget), gik tolken i gang med at tolke. Tolken mumlede, og store dele virkede ikke til at blive tolket. Dublin-forordningen blev nævnt flere gange, og selv om jeg ikke ved, hvad Dublin hedder på arabisk, er jeg ret sikker på, at argumentationen ikke blev oversat.

2. sag: arabisk

Kl. 9:45 Inden den næste fremstilling bad Dom. Ankl. om at tale langsomt. Næste arabisktalende mand var på plads, og der var igen identifikationsproblemer. Den pågældende var uidentificeret ved sin ankomst til Danmark, og han havde heller ikke den nationalitet, han selv hævdede. En forespørgsel hos de afrikanske landes repræsentationer gav ikke noget resultat, da ingen ville kendes ved ham under det opgivne navn. En sprogtest havde imidlertid fastslået, at der var størst sandsynlighed for, at han fra tuneser. Det er heller ikke let, når manden ikke har ID-papirer, men da Ankl. begyndte præsentationen af forhistorien, viste det sig endnu en gang, at han havde fat i en forkert sagsmappe. Denne gang nåede Fsv. at protestere, hvorefter tolken egenhændigt tog ordet. Heller ikke denne gang blev ordvekslingen oversat i sin helhed, og der var total tavshed fra tolkens side, da der blev sagt, at den fremstillede havde undladt at overholde sin meldepligt.

3. sag: arabisk

Kl. 10:05 Da den næste arabisk-talende mand blev bragt op, havde to hærdebrede politifolk i fuld uniform taget opstilling på hver deres side af "anklagebænken". Man kunne forestille sig, at den unge mand var farlig, selv om han absolut ikke så sådan ud. Endnu en gang skulle det vise sig, at den pågældende hed noget andet, og Ankl. havde også her fat i en forkert sagsmappe. Der var godt nok usikkerhed om vedkommendes nationalitet, men han var registreret som asylansøger i Italien og skulle ligesom manden i dagens første sag udsendes dertil, ligeledes i henhold til Dublin-forordningen. Det blev heller ikke oversat denne gang.

I pausen før den fjerde fremstilling kom der en forklaring på mandsopdækningen. Det var også en fejl, for det var manden i den første sag, der skulle have været bevogtet. Han havde nemlig forsøgt at flygte fra politiet to gange.

4. sag: arabisk

Kl. 10:30 Den fremstillede i dagens sidste sag med tolk lignede på mange punkter ovenstående sager meget, da han var ankommet uden ID-papirer, var ukendt af de afrikanske lande og ikke kunne identificeres med sikkerhed. Heller ikke her blev der tolket ret meget til arabisk, og da Dom. afslutningsvist sagde "og så dikterer jeg en kendelse...", var tolken tavs.

Københavns Dommervagt

Tirsdag den 2. juli 2019

Albansk: Tolken medbragte ikke papir og blyant, men tolkede så vidt det kunne forstås ok, selvom hun ikke fik meget med, da Fsv. oplyste om stillingtagen til sigtelserne. Jeg forlod herefter DV og gik videre til fristafdelingen.

Her begyndte en videofremstilling med engelsk tolk, som blev bedt om at oplyse sit navn. Det var svært at forstå, hvad hun sagde. Hun oplyste også sit ET-tolkenummer og talte med en accent, der ledte tankerne hen på et baltisk land. RET beklagede sig senere over, at retten ikke har adgang til ET's tolkenumre, så de derigennem ville kunne sikre sig tolkenes navne.

Tolken viderebragte ikke Fsv. navn, oversatte ikke "varetægtsfængsel", "subsidiært", "deponering af legitimationspapirer", osv. Hun spurgte, om hun måtte forklare, hvad et anklageskrift var, og fik lov til det (kendte åbenbart ikke termen). Tolkenes sætninger var ofte usammenhængende, og ved tolkning af det, den varetægtsfængslede afrikanske mand sagde, fandt hun på noget, fordi hun ikke kunne forstå det, han sagde.

Næste videofremstilling var med farsi-tolk fra Vestre Fængsel. Han tolkede i 3. person og resumerede voldsomt. Tolkningen virkede famlende og usikker, og tolken undlod at oversætte, hvad Fsv. meddelte Dom. efter samtale med klienten.

Nu skulle der så være en videofremstilling igen med farsi-tolk fra Blegdams Fængsel. Imidlertid var der ikke mødt nogen tolk, hvilket afstedkom opkald fra Ankl. til basen, hvor man forsøgte at kontakte ET. Fsv. spurgte undrende ud i salen, hvad der ville være sket, hvis han som forsvarsadvokat havde været lige så ustabil som ET-tolkene. Alle ventede fortsat og talte om, at det måske var den stærke blæst, der var skyld i forsinkelserne. Der gik ca. 25 minutter, før tolken dukkede op, og da han kom, spurgte ingen til grunden til forsinkelsen, og der var intet, der tydede på, at det ville blive bragt videre i systemet, at tolken ikke mødte til tiden. Farsi-tolken tolkede de ganske små tekstbidder uden at bøje de verber, som Ankl. leverede. Hans tolkning til dansk var ikke god og var generelt præget af uafsluttede sætninger.

Næste videofremstilling var med en engelsk-tolk, der talte både dansk og engelsk med accent. Hun spurgte en del tilbage, "lov om euforiserende stoffer" oversatte hun til "law for drugs", hun undlod at oversætte "stadfæste" og gik helt i stå over "Østre Landsret", hvor Ankl. bød ind med "Supreme court"(!), "sigtelse" blev til "prosecution" og "hidtidigt grundlag" til "conditions". Tolkningen var præget af mange pauser, hvor tolken (ofte forgæves) ledte efter ordene, og det virkede af og til ikke til, at hun forstod anklagerens dansk. Til sidst tolkede hun fint sigtedes kommentarer til dansk.

Sidste videofremstilling var med rumænsk tolk, som tolkede i 3. person, men det så ud til at fungere, og Fsv. bad ham tage med i fængsel på klientbesøg. "Du kan bare ringe", fik han at vide.

Selv om især de engelske tolkninger viste store mangler, hørte jeg Dom. udveksle kommentarer

med RET under udfyldning af evalueringsskemaet om, at det da var gået meget nogenlunde. Men den ene Fsv., Rasmus Anberg, kunne dog på vej ud fortælle mig, at det var gået ganske rædselsfuldt dårligt med stafet-tolkningen under den georgisk-tolkede sag fra dagen før.

Københavns Dommervagt

Onsdag den 3. juli 2019

Under afhøringen lader kurdisk-tolken på et tidspunkt sigtede snakke længe uden at tolke og får så af Ankl. at vide, at han skal tolke løbende.

Sigtede veksler mellem kurdisk og sit meget mangelfulde dansk. Han frabeder sig tolkning under anklagerens påstand.

Somali-tolk ser ud til at gøre det godt på urimelige betingelser: Sigtede optræder brovtende, insisterer på at tale svensk trods gentagne henstillinger om at tale sit eget sprog og har svært ved at tie stille, når Ankl. og Fsv. har ordet. Sigtede beder om svensk tolk i det videre forløb.

Københavns Dommervagt

Torsdag den 4. juli 2019

9.35 Engelsk-tolkning bestilt til ghanesisk sigtet, der ikke kan meget engelsk: "I understand some." Tolken skal tolke urdu efter engelsk. Efter en kort forhandling om, hvorvidt sigtede synes, han kan nok engelsk til at gennemføre sagen, går fremstillingen i gang. Urdu-tolkens engelsk er meget gebrokkent, statsanklageren bliver f.eks. til "government advocaat". Dom. er skeptisk og spørger RET, om det er en tolk fra ET. Det er det. Tolken spørger tilbage mange gange, og tolkningen leveres på et til tider næsten uforståeligt engelsk. Tolken skriver ikke ned og får næsten alle tal forkert. Dom. tager til tider helt over og henvender sig på engelsk direkte til sigtede.

Dom. siger for første af i alt tre gange noget til tolken om tolkens engelsk: "Dit engelsk er ikke godt nok. Det er juridisk engelsk her i retten."

Tolken er langsom til at tolke og til at forstå, at han skal med ind i enrum med Fsv. og sigtede. Mens de er inde, kommer det hovedrystende fra Ankl.: "Det hjælper ikke meget, hvis den engelske tolk er så ringe." POL trækker på skulderen og svarer: "Lad os håbe, han er bedre på urdu." Ankl.: "Skal han også tolke urdu?"

I pausen får POL også sikret sig, at RET sikrer, at retten ikke bliver dobbeltbonnet af leverandøren. Der er tale om én tolk i to sprog, så det er tiden fra tolken ankommer til han går, der tæller, og ikke hvor mange sprog og sager, han tolker i. RET ligner ikke en, der helt glæder sig til denne opgave, men siger pligtgyldende, at hun nok skal notere det.

I pausen opstår en samtale, hvor Ankl. nævner, at hun af Rigspolitiets ansvarlige for tolkeudbuddet er blevet bedt om ikke længere at indberette enkeltstående klager over tolkning i DV. Ankl. understreger, at det ikke kommer til at ske, og at hun vil blive ved med at samle klager og klage. Hun har ikke adgang til ETs klagemodul, men samler klager ind og sender dem, når dagen er omme. Da de tre kommer tilbage, må Dom. korrigerer tolkens engelsk. Der bliver sagt "Hvis du kendes skyldig...", som oversættes til noget med "As the accused is guilty...", hvortil Dom. siger: "Der blev sagt *hvis*."

Dom. slutter den engelske del af tolkens arbejde af med at gentage, at hun er meget utilfreds og siger til tolken, at han ikke skal tolke engelsk i retten, når han ikke kender til fagterminologien.

10.10 Urdu-tolkning (samme tolk)

I denne sprogkombination lyder det ikke til, at tolken har lige så store problemer – han spørger i hvert fald ikke tilbage en eneste gang.

Da denne tolkning er overstået, siger Dom. venligt men bestemt til tolken:

Dom.: *Jeg mener ikke, du er kvalificeret til at tolke i retten på engelsk. Når det bare er almindelig tale, så går det, men du er ikke bekendt med den juridiske terminologi. Derfor vil jeg indberette det til ET.*

Tolk: *Men vedkommende forstår ikke så godt engelsk*

Dom.: *Jeg indberetter det til ET. Hvis du sidder her i en længere sag og skal tolke engelsk, så går det simpelthen ikke!*

Og da tolken er gået, siger Dom. ud i lokalet: "Vi skal jo ikke bruge krudt på at sidde og lytte efter, om det tolkes korrekt. ... Nå, men vi håber det bedste."

10.30 Albansk tolkning (udvisningssag)

Der kommer 3 albanere ind på én gang. Der tolkes nogenlunde simultant. Det kører glidende, og tolken virker kompetent. Hun håndterer det også fint, da en sigtet afbryder – bliver ikke specielt forvirret og holder sig pænt til at tolke.

Senere er der en samtale mellem POL og Fsv., som ikke tolkes, og derfor kører lidt hen over hovedet på de sigtede.

11.07 starter der en dansk sag.

Mens sigtede og Fsv. er i samtalerummet, er RET allerede i gang med at håndtere indberetningen til ET om mangelfuld tolkning. RET ringer op til en kollega for at klare med denne, om han/hun skal se indberetningen inden afsendelse. RET læser op fra det, Dom. har skrevet: "Tolken taler dårligt engelsk og forstår ikke juridiske begreber og kan ikke bruges til engelsk tolkning...".

14.50-15.30.

I fristforlængelsen var der en sag med spansk tolkning og en med engelsk tolkning. Den engelske var ok i betragtning af, at tolken talte både dansk og engelsk med tydelig østeuropæisk om end forståelig accent og således ikke havde enten det tolkede fremmedsprog eller dansk som modersmål, hvilket ellers er et krav. Der blev begået fejl, men ingen graverende.

Det blev der til gengæld i den spanske, faktisk en fejl, der fik betydning for sagen om butikstyveri mod to sigtede unge mænd. Dom. lægger ud med at meddele, at der kan afsiges straksdom allerede i dag, da der foreligger en erkendelse af anklagen "tyveri i forening og efter forudgående aftale". Den ene sigtede gav imidlertid udtryk for, at han og vennen gik ind i butikken "sammen men hver for sig" ("Entramos juntos pero separados"). Det er en af de tvetydige formuleringer, man ofte hører fra folk på anklagebænken. Tolken fjerner tvetydigheden i budskabet ved på dansk at gengive: "Vi lavede noget hver især." Det fik Dom. til at løfte blikket og meddele, at så måtte sagen sættes i bero, fordi anklageskriftet lød på erkendelse af tyveri i forening og efter forudgående aftale. Dermed lå der ingen erkendelse alligevel, i hvert fald ikke på anklageskriftets anklage. Nyt retsmøde må berammes.

Københavns Dommervagt

Fredag den 5. juli 2019

Inden første tolkede sag går i gang, spørger Fsv. Ankl. om en anden sag, en med lettisk-tolk. Fsv. benytter ordet "tolkesituationen".

10.05: Rumænsk tolk kommer ind og virker til at tolke fint og rutineret den ene vej. Det eneste dansk, han får brug for, er ordet "ja", som han udtaler på et fint og forståeligt dansk.

10.15: Engelsk tolk tilkaldt til 10.35, men eftersom det er engelsk, kan Fsv. tale med klienten i enrum allerede fra 10.20, altså inden tolken ankommer. Fsv. benytter sig af muligheden og går i enrum med den unge iranske mand, der taler næsten perfekt engelsk. Han er bosiddende i Dubai og

skal snart studere i USA på et sted, som tolken senere får til på dansk at hedde "Universitetet for Los Angeles og Californien". Sigtede har to pas, et bulgarsk pas og et USA-pas. Han er kommet i barslagsmål aftenen før. Hans forældre sidder nervøst på tilskuerpladserne, åbenbart kommet op fra Tyskland, en ferie, der nu har taget en uventet drejning med deres søns anklage i København.

10.30: Engelsk-tolken ankommer. Han begynder med at gå over til anklagerens bord og kigge i dennes papirer. Ankl. er på det tidspunkt ude i baglokalet, mens Fsv. stadig er i enrum med sin klient, hvor de taler engelsk sammen. Dom. spørger tolken, hvad han laver, han svarer at han bare ville se, hvad sagen drejede sig om. Det får han på en pæn måde at vide er en meget dårlig ide.

10.35: Fremstillingen begynder. Den unge mand taler rigtig godt engelsk. Det gør tolken ikke rigtig, "bo på hotel" bliver "living in a hotel", "i byen med vennerne" bliver til "in town with friends" og andre fordanskninger. Tolken bliver bedt om at tale ind i mikrofonen, så retten kan høre ham. Det er han ikke meget for og henviser til, at det er "umuligt, hvis jeg skal simultantolke, for pokker!". Fsv. siger, "Kan du så ikke lade være med at simultantolke?". Sigtedes forældre rykker frem på forreste række, læner sig ind over glasafskærmningen og spidser tydeligt ører. Tolken nærmest råber, når han tolker til dansk, mens det den anden vej er ret lavt. Tolken beder sigtede tale langsommere, da denne beskriver slagsmålet på stripklubben.

På et tidspunkt siger han "I left", hvilket tolken beder ham afklare. Den unge mand lader til at være irriteret over, at han knap nok kommer i gang med sine sætninger, før tolken råber højt til retten på dansk. Fx "I believe it was..." går tolken højlydt og med det samme i gang, bid for bid "Jeg tror..!", trods tændt mikrofon. På et tidspunkt siger sigtede "I saw him", hvilket bliver til "Han så mig, eller jeg så ham, det er ligegyldigt".

I sit forsøg på at undskylde for sin lovovertrædelse siger sigtede undskyldende "It was stupid of me. I let him get to my head", altså om forurettede. Det oversættes til "det var dumt". Ankl. spørger ind til, om de inden sigtede slog forurettede i hovedet havde haft et skænderi, en uoverensstemmelse, hvilket bliver til "You had something wrong with him, right?". Ankl. spørger, om det bare var verbalt skænderi i forløbet, op til sigtede slog forurettede i hovedet. Det bliver til "You fought only in a verbal way, right? Talktalk?"

11.00: Dom. minder på et tidspunkt rettens aktører om, at retssproget i Danmark er dansk. Det skal siden vise sig at gå for døve øren, da Fsv. lidt senere finder det nødvendigt at tale direkte til klienten på engelsk. Det burde så omvendt blive tolket til dansk, for Dom. og andre der ikke mener at de kan nok engelsk (Dom. siger på et tidspunkt faktisk ordene: "I don't speak English"), men tolken vælger i stedet at supplere forsvarerens engelsk med mere engelsk, selv om det er både klart, korrekt og informativt det engelsk, Fsv. leverer.

Fsv. forsøger på et tidspunkt at tale for varetægtsurrogat og nedtone risikoen for, at sigtede flygter fra landet. Hun spørger retten, om det ikke er muligt at "deponere passet" hos politiet, mens sigtede afventer dom. Det bliver til "give the two passports to the police". Videre om verbet "to give", så bliver "Gav du ham hånd?" til "Did you give hand to him?", altså da der tales om, hvordan to unge mænd mødte hinanden på en københavnsk stripklub og senere kom i håndgemæng.

11.10: Ankl. læser op fra politiets afhøring af vidner. Her bliver ordet "afhørte" i tolkens mund og fingre til "the person here", mens tolken peger på Ankl., som på tidspunktet er i oplæserens rolle. At være "chokeret over situationen" bliver "shocked before the situation". "Afhørte konfronterede kammeraterne" bliver til "He confronted you", og da der læses op af vidnets forklaring af, "hvordan han havde slået", gengives det med "how he had beaten up". Her en halv times tid inde i tolkningen spørger tolken pludselig sigtede "You understand?". Det svarer sigtede ikke på. "Lovovertrædelse" bliver til "something not agreed with for the law".

På et tidspunkt kommer begrebet "betinget dom" på banen, som tolkes korrekt til "suspended sentence", men det supplerer tolken så uopfordret med "it means you don't have to do the time". "Tilståelsessag" bliver til "a case of you having confessed".

11.15: Sigtede varetægtsfængsles 10 dage og står til dom på 30 dage. Forældrene, der har overværet det hele, er desperate og mener, de kan betale sig ud af det. Det forklarer Fsv. på engelsk, at man

ikke kan i Danmark, og trods meget forståeligt engelsk fra Fsv. er det først tredje gang, de synes at forstå det. De står ellers nærmest med pungen fremme. Fremstillingen er slut, men korrekt nok bliver tolken hængende, fordi sigtede teknisk set stadig er i rummet og vil tale med sine forældre, inden han føres væk. Alle tre synes stadig at tro/håbe på, at tingene kan ændres.

Tolken er aktiv i samtalen, siger af egen drift flere ting til forældrene og sigtede om det videre forløb. Helt uopfordret forklarer han sigtede, hvordan det foregår i dansk ret. Den unge mand føres ud. Forældrene - stadig desperate i betydningen sidste flig af håb - signalerer til tolken, at han skal komme over til dem. Det gør han og siger nu til deres spørgsmål: "I am only the interpreter, but let me explain". Alligevel giver tolken sit besyv med "What he can fear now is more than 30 days prison". Under denne udveksling er Fsv. med og byder ind med sit udmærkede engelsk, men tolken er i den forklarende aktive rolle med en række udsagn af egen drift.

11.20: Tolken forlader retssalen, kigger på mig og siger uopfordret "Du kan gå hjem nu. Der sker ikke mere." Det gør der dog ude i forhallen. Den unge mands forældre kommer ud, kalder igen tolken over, og de tre snakker videre sammen på vej ud af bygningen.

Københavns Dommervagt

Lørdag den 6. juli 2019

Dom. orienterer anholdte om, hvem der er Ankl., og hvem der er Fsv. og nævner Fsv.ens navn. Det bliver af engelsk-tolken kogt ned til nogle ganske få ord, og advokatens navn udelades. Et par gange står tolken af, fordi han selv taler så højt, at han ikke kan høre, hvad der bliver sagt i salen. Han går også i stå. Desuden mister han en hel del af dommerens udsagn, da han retter sin opmærksomhed mod, hvad anholdte uopfordret siger uden for tur. Efter fremstillingen gav tolken sit kort til Fsv. Tredje og sidste fremstilling: Iransk mandlig tolk på ca. 45-50 år starter med en del snak frem og tilbage om de tre anholdtes fødselsdatoer, men efterfølgende virker det til, at det fungerer acceptabelt.

Kl. 11.45 sluttede fremstillingerne.

Københavns Dommervagt

Søndag den 7. juli 2019

Første sag med estisk tolk, som møder uden skrivetøj. Hun får udleveret sigtelsen, som hun oversætter kvikt fra bladet. Tolkningen ok, og man beslutter, at sagen kan afgøres med det samme. Sagen tages op til straksdom, og Fsv. procedure bliver indlednings kogt vældig meget ned. Tolken undlader at tolke dialogen mellem Ankl. og Fsv. og først, da den sigtede kigger på hende, begynder hun at tolke til estisk. Også i forbindelse med domsafsigelsen er tolken længe om at komme i gang. Jeg havde ikke indtryk af, at de øvrige aktører i retten på nogen måde var opmærksomme på, hvordan tolkningen forløb.

Mens vi venter på næste fremstilling, hører jeg et brudstykke af RETs kommentar til Ankl.: "Næh vi skal ikke vurdere noget", hvilket jeg formoder går på tolkepræstationen.

Herefter følger en række fremstillinger uden tolk.

Næste fremstilling med rumænsk tolk tilsagt til kl. 12. Han ringede dog og meddelte, at han først ville kunne være fremme kl. 12.15. Fristen stod til at springe kl. 12.30, så da tiden nærmede sig, var RET ude på gangen og lede efter tolken. Hun finder ham, og han kommer stønnende og prustende ind og oplyser, at der var kø på motorvejen.

Fremstilling med den rumænske tolk. Dom. orientering til sigtede bliver oversat meget kort, og tolken får ikke fat i Fsv. navn – og kalder ham Andreas, men navnet var Andreasen. Da sigtelsen bliver læst op, får tolken problemer og forsøger at bede om lavere læsetempo: "Vil", men opgiver så at få sat tempoet ned og tolker efter bedste beskab. Efter samtale i enrum med Fsv.,

tolkes der ikke, hvad Fsv. meddeler Dom. om sigtedes stillingtagen til sigtelsen. Ankl. begæring tolkes ikke løbende, og tolken står helt af ved samtale mellem Fsv. og Ankl. Det virker umiddelbart som om han ikke fanger, hvad de taler om.

Efter sagen bliver tolken stående i salen, da sigtede er ført ud. Han får at vide, at der ikke er mere. Nu spørger han så mig, om jeg er tolk, og jeg svarer, at jeg er tilhører og forlader så retten.

Udenfor spørger han mig nærmere, og jeg orienterer kort. Han fortæller, at han er kommet fra Ringe på Fyn og altså har kørt ca. 2 1/2 time for at tolke ca. 15 minutter - og nu skal han så tilbage. Han har tidligere bl.a. været i retten i Frederikshavn for at tolke og siger, at den aftale med ET da ikke kan fortsætte. Han er bekendt med flere ET-tolke, der ikke taler ordentligt dansk. Han er revisoruddannet hjemmefra og vil gerne blive dygtigere til at tolke. Han beklager sig over, at der ikke er nogen ordentlig tolkeuddannelse ud over en privat udbyder, der tager kr. 7.000 pr. modul for kurser med uvis værdi. Han tolker for tre andre bureauer, hvoraf et betaler ham kr. 180 i timen. Han har fået betaling fra ET efter 30 dage. Han håber, at vi kan blive "rigtige" kolleger i fremtiden.

Københavns Dommervagt

Mandag den 8. juli 2019

I Fristafdelingen var Dom. optaget af video-systemet, der drillede lidt.

9.51 Sag via video med arabisk tolk fra fængslet på Blegdamsvej. Mens forbindelsen blev etableret, hørtes Ankl. "Vi må se, om tolken er der". "Ja det er altid spændende" svarede Dom. Alle tre var imidlertid på plads og i orden, arrestant, Fsv. og tolk. Tolken blev bedt om at opgive sit navn og måtte stave det et par gange. Sagen drejer sig om en voldsepisode under én af Rasmus Paludans demonstrationer på Blågårds Plads. – Fsv. redegør for sin opfattelse af forløbet. Tolken tøver lidt ved udtryk som "forholdets grovhed" og "hensynet til retshåndhævelsen", men søger at tolke simultant, selv om Fsv. i sin talestrøm ikke viser særligt hensyn til tolkning. Tolken gør, hvad hun kan, for at tolke simultant under Ankl. procedure, men får næppe det hele med.

10.33 Sag med farsi-tolk. Ny Fsv. møder ind. Dom.: "Det er først 10.40 - og vi mangler både en Ankl. og en tolk". Mens en tilkaldt IT-kyndig person bakser med at få teknikken til at virke, spørger Dom.: "Er der en farsi-tolk derude?" Ankl. henter tolken ind, der viser sig at være samme tolk, som havde medvirket på video fra Blegdams Fængsel en halv time inden.

10.45 føres Udl. ind, hilser i lokalet med et "Hej". Sagen omhandler tyveri fra og Netto og Fakta, som nævnes flere gange. I tolkningen hører jeg dog ingen af butiksnavnene blive nævnt, og næppe alt kommer med.

På vej ud af lokalet spørger jeg Ankl., om det er almindeligt, at Ankl. ikke befinder sig her i afdelingen, men medvirker via video. Hun fortæller, at det er noget nyt, som sparer anklagemyndigheden megen transporttid, idet de har kontor enten på Bellahøj eller Teglnholmen. Vi taler lidt om situationen med tolkning. Ankl. siger, "I dag gik det jo meget godt" men tilføjer, at det jo altså ikke er så nemt. Jeg nævner problemerne fra den medieomtalte georgisk-tolkede sag fra ugen før. "Ja, min kollega var også helt udmattet", siger Ankl. Vi er enige om, at relæ-tolkning, som i den pågældende sag med dansk til georgisk via russisk, er yderst uhensigtsmæssigt.

Københavns Dommervagt

Tirsdag den 9. juli 2019

Dom. spurgte ikke, om tolk og de fremstillede personer forstod hinanden.

Arabisk-tolket sag om fristforlængelse med henblik på tilbagesendelse i henhold til Dublin-

forordningen.

Tolken havde medbragt pen og papir, som hun dog glemte at gøre brug af. Hun talte udmærket dansk, selv om det var svært at høre, da hun talte så lavt, at Dom. måtte bede hende om at tale højere.

Dom. gjorde indledningsvis den fremstillede opmærksom på, at han havde pligt til at give korrekte oplysninger om sig selv og medvirke til fremskaffelse af rejsedokumenter. Ellers ville han kunne straffes i henhold til Udlændingeloven. Dette blev tolket konsekutivt og meget kortfattet.

Tolken havde svært ved at følge med, da forløbet af sagen var lidt indviklet. Der blev talt om "en verserende asylsag", "at afvise en revurdering af sagen" og "fortsætte ad Dublin-sporet". Tolkenes kropssprog vidnede om, at hun ikke forstod, hvad det gik ud på, og det blev derfor næppe oversat. Da de var kommet tilbage fra samtalerummet, fremlagde Fsv. sin stillingtagen over for Dom. Det blev i første omgang ikke tolket, men efter opfordring fra Dom. gengav tolken det meget kortfattet.

Kl. 9.55 Ny arabisk-tolket sag om samme forhold med samme tolk. Den fremstillede skulle efter planen udrejse den følgende dag, hvor der var købt billet til ham, hvilket ikke blev oversat, før Dom. aktivt bad tolken om det. Slutkommentarerne om "eventuel videofremstilling" og "tilbagesendelse til Spanien" blev heller ikke oversat. Tolken bar ikke noget tolkeskilt, men bekræftede på sekretærens forespørgsel at være fra ET.

Kl. 10.20 Farsi-tolket sag om fristforlængelse i sag om overtrædelse af opholds- og meldepligt
Tolken satte sig på tolkestolen og ventede på den mand, som han skulle tolke for. Imidlertid kom han vist i tanke om, at der var noget om, at man skulle rejse sig op, men hvad gør man, når Dom. sidder ned i forvejen? For en sikkerheds skyld rejste han sig hurtigt op igen og blev stående ved siden af stolen, indtil den anholdte var blevet anvist sin plads.

En ny Ankl. tog plads. Dom. startede med at oplyse den anholdte om, at han (som sigtet) ikke havde pligt til at udtale sig. Tolken spurgte undrende til, at der blev sagt "ikke", formentlig fordi tolken havde overværet, hvordan den arabisk-talende mand i den foregående sag netop fik indskærpet, at han havde pligt til at give de nødvendige oplysninger til sin sag. Det blev ikke forklaret nærmere for tolken.

Det er uvist, om "tålt ophold", "meldepligt" og "videolink" blev oversat korrekt, da jeg ikke forstår farsi, men det var mit indtryk, at tolken klarede det godt. Han simultantolkede og var i det hele taget meget høflig og korrekt i sin sprogbrug over for retten.

Kl. 10.40 rumænsk-tolket sag om overtrædelse af indrejseforbud - straksdom

Tolken tolkede konsekutivt og talte så lavt, og både Ankl. og Dom. måtte bede om gentagelse.

Kl. 11.30 bulgarsk-tolket sag om udsendelse efter udstået straf. Sigtede var meget aggressiv og blev fremstillet i håndjern, hvilket Dom. havde sagt god for. Han brokkede sig konstant på en blanding af uforståeligt dansk og bulgarsk. Tolken gjorde ikke noget forsøg på at tolke det. Hun oversatte kun Ankl. fremlæggelse af sagen og talte meget lavt. Hun sagde meget lidt på dansk, og det, jeg hørte, var ikke særlig godt.

Københavns Dommervagt

Onsdag den 10. juli 2019

9.30: Engelsk tolkning for en mand, der blandt andet har arbejdet ulovligt for Facility Services. Det formoder anklagemyndigheden og politiet ud fra et foto af sigtede iført en t-shirt, hvor som Ankl. siger "der står Facility Services på". Firmanavnet på engelsk bliver engelsk-engelsk-tolket til "some

company", og at firmanavnet på fotoet "står på t-shirten" bliver til "it's written on the t-shirt". At der "foreligger en indrømmelse" bliver til "you told". At vedkommende har begået personelfalsk bliver forsøgt gengivet som "document false", altså en direkte oversættelse af overkategorien dokumentfalsk. Ankl. siger, at det er besynderligt, at sigtede har ført timeskemaer over sit arbejde, når han samtidig hævder ikke at have arbejdet. Hvad sigtede så "skulle bruge" de udførlige timeskemaer til, bliver tolket til "notes about work hours...that you then shouldn't use".

10.00 Rumænsk-tolk møder. 10.15: Rumænsk tolkning begynder. "Har du tolket før?" indleder Dom.en. "Ja, jeg var også i går her," svarer rumænsk-tolken. Sigtede føres ind, og hun er født "fjortende fire otteogfirs", får retten at vide via tolken. Tolken prikker flere gange sigtede på låret i et forsøg på at få brudt forklaringerne op i mere tolkevenlige bidder. Hun er sigtet for at begå tricktyveri i forening med en anden p.t. ukendt rumænsk kvinde. I en elevator i lufthavnen, et mislykket forsøg på at gå i tasken på en mand, der havde 16.500 kroners værdier i den. Mandens hånd stoppede tyvens hånd, og de to rumænere blev tilbageholdt, indtil politiet kom.

10.30: De går i enrum. Der er stille i retten, så man kan på et tidspunkt ikke helt undgå at høre Fsv. derindefra sige ordene "Ja, ja, men du skal jo oversætte." Tilbage i retssalen tolker tolken mest i første person. Men hun virker ikke helt overbevist om, at det er det rigtige valg. Den usikre brug af det ellers korrekte første person kan ses, da tolken føler sig nødsaget til at indføre en overflødig regibemærkning "hun... (altså den anden kvinde) skulle hente sin mor i lufthavnen". Fordi der er brugt første person, er der ikke risiko for forveksling. Flere lette prik på låret, når sigtede taler for stærkt. Tolken tolker meget konsekutivt og langsomt.

På et tidspunkt spørger Fsv. "Hvad skulle du her i Danmark?", hvilket får tolken til at kigge undrende på Fsv., som omformulerer til "Hvorfor kom du til Danmark?". Dom. må på et tidspunkt bryde ind med et "lad lige tolken tale færdig", henvendt til Fsv., der synes at blive urolig over det langsomme tolketempo. Til sidst lykkes det sigtede, godt hjulpet på vej af nu også Ankl. utålmodighed, at spytte ud med navnet på den voksne, der havde ageret babysitter, mens de to Udl. var i lufthavnen.

Det er svært at høre forskel på tolkens dansk "ser" og "siger", og ordet "tumult" må hun få forklaret. At en vidneforklaring bliver "afvist" bliver på rumænsk til "anulare".

Københavns Dommervagt

Torsdag den 11. juli 2019

Spansk tolk, indfødt spansktalende og med accent på dansk. Møder med pen og papir. Tolkningen forløber temmelig haltende, da tolken har svært ved at følge med. Dominerer ikke de juridiske termer. "Bilag 5" bliver til "página 5" [side]. "Rettens henvendelse" oversættes til "una investigación" [undersøgelse], "liste med ydelser" (af seksuel art) oversættes alene til "Diversas cosas" [Diverse ting], tolken får sagt, at den anholdte prostituerede havde annonceret i en avis, hvilket ikke blev sagt - og heller ikke var korrekt, da annoncering alene foregik på internet. "Fristforlængelse" og "frihedsberøvelse" bliver oversat med adskillige lange sætninger. Der spørges ind til, hvor mange penge anholdte har, og tolken oversætter "hun har kun 1.000 kr. cash". Da Fsv. taler, står tolken helt af og siger intet, men det lader til, at rettens aktører er blevet vant til det. Dom. griber ikke ind for evt. at bede tolken oversætte. At Dom. "godkender frihedsberøvelsen" oversættes ikke. Sagen afsluttes.

Farsi. Også i denne sag ser det ikke ud til, at rettens aktører finder grund til at forsøge at følge med i tolkningen. Dog siger Fsv. en enkelt gang til tolken "Du skal løbende oversætte". Selv uden at kunne sproget, står det klart, at tolkningen er mangelfuld. Der er lange pauser og ord, der ikke oversættes. Tolken oversatte bemærkelsesværdigt det danske ord "stanniol" til farsi ved at bruge det danske ord "sølvpapir". De danske ord "opholdstilladelse", "social" og "pension" gentages blot på

dansk i oversættelsen til farsi. Afsluttende siger tolken "Han sagde, han kan ikke være på lukket sted på grund af hjertesygdom han har haft". Hvornår "han" sagde det, står slet ikke klart.

Pause på små 30 minutter, fordi man venter på sorani-tolk. Tolken bliver ringet op og er i nærheden af hovedbanen i bil. Han får undtagelsesvis lov til at parkere på rettens område, så sagen kan komme i gang. I pausen siger Ankl., at ET ikke har tolke nok. Fsv. spørger, om det sker jævnlige, hvilket Ankl. bekræfter. Dom. kommentar er "Det er vel nok glimrende".

Jeg talte udenfor med en forsvarer, som undrer sig over, at ikke flere advokater er på banen i forbindelse med tolkeproblemerne. Hendes klage over tolkningen i georgiersagen var blevet henvist til Københavns Politi med den begrundelse, at det var en enkeltstående sag. Hun fastholder, at det på ingen måder er en enkeltstående sag, og at den skal behandles som en klage over generelle tilstande. Hun kunne også berette, at man i mandags måtte aflyse en sag, da man ikke kunne få spansk tolk.

Så kom sorani-tolken på plads. Han skifter mellem 1. og 3. person. Da Dom. spørger Fsv., om anholdtes stillingtagen til sigtelsen, undlader tolke at tolke, ligesom Dom. henstilling til anholdte om at sidde stille og tie, heller ikke bliver oversat.

Bulgarsk tolk, der generelt virker til at fungere, selvom der tolkes i 3. person af og til.

Til sidst engelsk. "Kl. 0.55" bliver til "about 6", at Ankl. vil gennemgå sigtelsen bliver til "she will charge you for something", dato for indrejseforbud bliver ikke oversat, og samtlige paragrafhenvvisninger bliver udeladt. Når tolken skal henvise til Ankl. og Dom., bliver det alene "oversat" med "she" og en pegefinger i retning af personen. Forarbejdet til loven oversættes til "when they made this law".

At dommen (for der blev straks afsagt dom) accepteres, bliver viderebragt som "She writes now that you accept" efterfulgt af "you understand what I'm saying to you?". Udlændingeloven bliver til "foreigner's law".

Fristafdelingen:

Ankl. melder, at ET har aflyst en tolk i sidste øjeblik, så retten havde ingen jordisk chance for at skaffe en anden. Denne gang har ET aflyst en filippinsk-tolk. Dom. og de andre aktører blev virkelig sure på ET. Det viser sig, at ET råder over en enkelt godkendt filippinsk tolk i hele landet. Retten besluttede at prøve et kompromis med en engelsk tolk, idet den tiltalte kunne meget lidt engelsk.

Fsv. om tolkeaflysningen: "Er det noget, der sker jævnlige? "

Ankl.: "Det sker hele tiden."

Bulgarsk

Den bulgarske tolk fik at vide, at: "Du skal oversætte det, der bliver sagt!" og Ankl. fik at vide, at anklageskriftet skal læses langsomt op, så tolken kan følge med.

Engelsk for en filippiner.

Sagen mod den filippinske tiltalte skulle afgøres i dag. Derfor gik Dom. på kompromis og tillod engelsk-tolkning. Den tiltalte havde boet i Danmark i ca. 10 år, så hun talte lidt dansk og kunne forstå en del, men hendes engelsk var tvivlsomt. Hun sagde ikke andet end "Yes, OK, It's OK." Tolken brugte "she" og "her", da han skulle tolke Dom. og "relevant og specific paragrafs", da han skulle tolke navngivne paragraffer fra Straffe- og Retsplejeloven. Oversættelsen af Fsv. tale og selve dommen lød også som en kort udgave af originalen. Det er så uvist, om tiltalte forstod alt. Tiltalte prøvede selv på gebrokkent engelsk at sige noget til sidst: "Thank you for all your decisions. I hope.

I know, you don't give me second chance. It's very hard."

To russisk-tolkede sager i DV.

Den russiske tolk talte så lavt, næsten hviskende, at det var meget svært at høre noget, selvom vi sad på under en meters afstand fra hende. Der var næsten ingen juridiske begreber i hendes tolkning. Hun startede med at kalde Ankl. for Fsv. på russisk, så senere rettede hun sig selv, da det gik op for hende, at der ikke kan sidde to Fsv. over for hinanden. Hun forvekslede dem også under den næste fremstilling, hun tolkede russisk i. Dom. "Nu skal vi høre Ankl." blev til "Обвинитель Вам расскажет" - "Ankl.en vil fortælle Dem". En spansk opholdstilladelse blev til "испанское разрешение на местожительство" - "En spansk tilladelse til (på) bopælssted". Et nyt retsmøde - "ещё встреча" - "endnu et møde". Varetægtsfængsling blev nævnt på dansk flere gange, men ikke oversat til russisk en eneste gang.

En forsinket sorani tolk.

Den sigtede talte lidt dansk, så derfor gik Fsv. og klienten ind i samtalerummet uden tolk.

Tolken - "Jeg har smittet teen på gulvet." Ankl. hjalp: "Har du kastet tekoppen på jorden?" -

Tolken forsøgte igen med "Jeg har skubbet teen på gulvet."

Abegrotten på Christiania blev til Abekonen.

Kraftig blev til "zor-zor" på sorani og aggressiv blev også til "zor-zor".

Farsi i Fristforlængelsesafdelingen

Der burde være flere ord i farsi-tolkningen, men mængden af det sagte på dansk virkede til at blive gengivet med blot 50% på farsi. Jeg kunne også høre, at et bynavn (St. Heddinge) ikke blev oversat. Det gik også stærkt, fordi der ikke blev stillet nogle spørgsmål til den tiltalte, og anklageskriftet heller ikke skulle oplæses.

Københavns Dommervagt

Fredag den 12. juli 2019

Engelsk: Narkotika og ulovligt ophold. Sigtedes identitet fastslås, Dom. fastslår også hans fødselsdato, hvilket oversættes som spørgsmål "is your birthday ... "opfulgt af "han bekræfter". "Udlændingestyrelsen" oversættes ikke, indrejseforbud bliver til "injunction on entering the country", og "forblive varetægtsfængslet" bliver til "... be remained in custody", "opholdstilladelse" bliver til "travel documents...to stay". Ankl. begærer en længere varetægt end sædvanligt, da der for tiden er mange, der venter på udsendelse. Alt dette oversættes temmelig frit.

Ny sag også engelsk kl. 9.48, også narkotika og ulovligt ophold. Arrestantens identitet fastslås, Dom.: "Du blev født xx.xx.xx?" Tolken: "bekræftet, ja". Under Ankl. fremlæggelse bliver "legitimere sig" til "Show documents", "Udlændingestyrelsen" til "The Alien's Authority". "mod forventning" oversættes ikke.

Sigtede, Fsv. og tolk går i enrum. Da de kommer tilbage derfra, siger tolken, allerede inden han sætter sig, og inden Fsv. har sagt et ord: "Your lawyer will now ...".

Tolken spørger, om der er flere sager - det er der p.t. ikke. Han gør en del ud af, at han allerede på mandag har endnu en aftale med Fsv.: "... vi ses så på mandag klokken tre ...". ET nævnes; Fsv. fortæller, at "ET servicerer ikke Fsv., vi har fået besked fra Rigspolitiet om, at vi selv må skaffe tolke".

Dommervagten - Retten på Frederiksberg

Søndag den 14. juli 2019

POL: "Vi har en tolkeudfordring. Den kurdiske tolk er forsinket."

Kurdisk-tolket sag med den forsinkede tolk.

På trods af sin stærke accent virker tolken som en med en vis erfaring. Han bruger ikke pen og papir, og det påvirker hans evner til at gengive datoer og antal. Fx bliver 200 kartoner cigaretter i første omgang oversat til dansk som 20 eller 200 "boxer cigaretter".

På spørgsmålet fra Fsv. "Har du ledt efter toldmyndigheder?" svarer sigtede via tolkens mangelfulde dansk: "I virkeligheden jeg orienterede mig". Under Ankl. tale går tolken i stå og leder efter det rigtige udtryk. Flere hele sætninger bliver ikke oversat, bl.a. Dom. "Du skal ikke sige noget.", "Den senere ret skal afgøre nærmere", "Afgørelsen kan kæres". Til allersidst siger Dom. til Fsv.: "Din klient skal forblive fængslet. Er han klar over det?" Fsv. svarer: "Det ved han også, håber jeg.", mens Fsv. kigger på den tavse tolk.

Engelsk med en tolk, der ikke får alle grammatiske nuancer med.

Ny sag. Slovakisk med en meget tøvende tolk.

Tolken skal oversætte Udlændingestyrelsens afgørelse og har store problemer med teksten. Uden at forstå slovakisk kan man mærke, at han kæmper en ulige kamp med teksten. Han begynder ligefrem at læse visse sætninger fra teksten højt på dansk for sigtede, formentlig for at udfylde tomrummet. Ankl. replikker bliver ikke oversat.

Samtale med Fsv. i enrum. Det bliver til en meget lang samtale. Da Dom. bliver utålmodig og retsbetjenten skal til at banke på døren, kommer de ud. "Integrations- og Udlændingeministeriet" bliver oversat som "Ministerstwo" ("Ministerie"). En frist på otte dage - "Maximalno oshem (8) dni", altså "maksimalt 8 dage" uden at sigtede får med, at det er en frist, der kan rykkes. Spørgsmålet: "Hvad er dit opholdsgrundlag i Sverige" bliver oversat som "Mash kontakti v Swetsi?", altså - "Har du kontakter i Sverige?". Sigtede svarer, at hendes søn bor i Sverige, hvortil Fsv. siger, at det ikke er det, han spørger om. Han omformulerer spørgsmålet: "Har du en opholdstilladelse i Sverige?". Fsv. bemærkninger bliver ikke oversat.

Som kender af slaviske sprog sidder jeg under hele tolkningen med en fornemmelse af, at den slovakiske tolk ikke er slovakisk-tolk men polsk tolk, og at det hele bliver oversat til gebrokkent polsk. Jeg har hørt meget polsk, og et par gange har jeg været i Prag og hørt tjekkisk, som ikke ligger langt fra slovakisk.

Tigrinya-tolket sag.

"Udlændingestyrelsen" gengives som "Udlændingestyrelsen" på tigrinya. Begge sigtede bruger deres ret til at udtale sig til sidst. Her tolker tolken noget kortere til dansk, end det der bliver sagt på tigrinya. Han tolker kun efter Dom. opfordring om, at han skal tolke. Dom. "Du skal lige tie stille!" til en af de sigtede bliver ikke oversat.

I pausen siger POL til retsbetjenten, at der er blevet mere tidskrævende for ham at booke tolke fra ET end under den gamle ordning, og at han derfor har mere overtid.

Bosnisk-tolket sag med en tolk, der spørger, hvor i retssalen han skal sidde. - "Er du statsborger i

Bosnien?" - bliver oversat som "Zhivish u Bosna?" ("bor du i Bosnien?"), altså der spørges til statsborgerskab men det gengives som spørgsmål til bopæl. Tolken bruger indirekte tale i 3. person ental "On kazhet" og "On Pita" - "Han siger" og "Han spørger". Fsv. "Jeg vil nedlægge en principiel påstand" og Dom. "Du kan påklage US afgørelsen til Udlændingenævnet" bliver ikke oversat.

Københavns Dommervagt

Mandag den 15. juli 2019

9.38: Farsi-tolket sag med iransk statsborger, der opholder sig ulovligt i DK og har søgt asyl i Tyskland. Fødselsdato tolkes usikkert til dansk.

9.52: Tilbage fra enrum viser det sig, at sagsakterne er forkerte. Sigtede har hverken søgt asyl i Tyskland eller Østrig, som der ellers står. Papirerne er på tysk, men de er ikke oversat, og nogen i forløbet/anholdelsen/sigtelse har ifølge Fsv. formodet, at sagsbehandlerne kunne tysk. Der står intet om asyl, og sigtede bekræfter misforståelsen. På et tidspunkt taler tolken og sigtede internt.

Tolkens dansk er usikkert. Adspurgt hvordan han havnede i DK svarer sigtede via tolken "Jeg var på vej nordpå så længe som muligt". Hans "sidste mål" var "måske Norge, måske Nordpolen". Til farsi virker det solidt nok, men alligevel virker Udl. til ikke at have forstået, at han har opholdt sig ulovligt i Danmark, selv om retten har nævnt sigtelsen et par gange. Efter afgørelsen er faldet, begynder sigtede at forsvare sig, og henviser til, hvor han dog skulle skaffe dokumenter fra til at være i Danmark? Eller i tolkens ord: "Den lovlige dokument hvordan skulle jeg skaffe for at komme i Danmark?"

Københavns Dommervagt

Tirsdag den 16. juli 2019

Endnu en kort dag, med en enkelt tolkning i polsk.

9.30: Sigtelsen læses op og tolkes, tyveri og/eller hæleri af 5 mobiltelefoner.

9.35: Enrum

9.50: Fsv. kommer ud og beder om at tale med Ankl. i baglokalet. Han beder POL gå ind i det andet lokale, så tolk og sigtede ikke sidder alene.

9.52: Fsv. går tilbage ind til tolken og sigtede.

9.53: Dom. spørger Ankl., om hun har indtryk af, at de er ved at være færdige. Ankl. svarer "tjah".

9.55: De vender tilbage. Fsv. forklarer, at sigtede erkender hæleri men ikke tyveri. Det tolkes ikke.

Dom. spørger tolken: "Fik du oversat det?". Tolkens dansk er til tider svært at forstå, fx er sigtede på "Huebanegården" for at sælge telefoner, hvilket foregår "ad flere tempi".

Både Dom. og Ankl. beder et par gange tolken gentage eller afklare, hvad han siger på dansk. På et tidspunkt siger tolken, at sigtede siger, at "der er mulighed for at tjene penge på dem" (altså telefonerne). Men tilføjelsen "i Polen" kommer så sent, at Ankl. i mellemtiden går i dybden "Du skal sælge dem videre?". Ankl. nåede ikke høre tilføjelsen "i Polen".

Ved Ankl. konstatering "Du blev set i H&M med andre" tøver tolken nok til, at Ankl. allerede er i gang med det efterfølgende spørgsmål, da sigtede er ved at få at vide på polsk, at han er blevet set i H&M. Det er med andre ord meget konsekutivt. Tolken venter flere gange længe med at tolke til dansk, og det er som om han tager sigtedes forklaringer ind, tolken med hovedet let nedad, tøvende, endda sukkende et par steder.

Et enkelt sted taler de internt på polsk, formentlig afklarende, men tolken gør ikke retten opmærksom på, hvad der foregår. Datoer, beløb og tal skrives ikke ned, så tolken skal flere gange bede dem gentaget.

Ved Ankl. dokumentation tolkes der så konsekutivt, at det hele næppe kommer med. Der er tale om betjente, der har fulgt og skygget sigtede ned ad Strøget, ind og ud af butikker, kameraer osv. Derfor er rapporten meget opremsende, mere komma end punktum. Tolken kommer flere steder i problemer med sin konsekutive tilgang, fordi han gerne vil vente med at gå i gang, til hver episode i forløbsbeskrivelsen er færdig. Men i et actionpræget forløb er hver episode ikke afgrænset, som perler på en snor. Tolken beder Ankl. bryde det op. Sigtede venter pænt, men kigger også mange gange frem og tilbage mellem tolk og Ankl. I øvrigt får Ankl. meddelt, at en af de fem involverede telefoner er opdateret på sproget "asiatisk".

Københavns Dommervagt

Tirsdag den 17. juli 2019

9:30. Første fremstilling er med en rumænsk tolk, der primært tolker konsekutivt men sigtelsen dog simultant. Under sagens gennemgang bliver tolken bedt om en afklaring. Fsv.: "Du fortalte, at der kommer noget mere?" Tolk: "Ja, ja, det gjorde jeg". Bortset fra det, er der for mig at se tale om en udmærket tolkepræstation, hvor langt det meste tolkes i tilsvarende længde, og hvor tolken ikke har problemer med at følge med.

10:48. Farsi-tolk uden papir og blyant. Dom.: "Er du farsi-tolk"? Tolk: "Ja". Dom.: "Har du tolket i retten før?" Tolk: "Ja". Fsv.: "Det er altså en farsi-talende (anholdt) og ikke dari?" Tolken forbliver tavs.

Ankl. taler langsomt og pauseret. Der tolkes konsekutivt. Tolken har problemer med fødselsåret, som han først læser op for sig selv og derefter i tolkningen retter. Det går ikke bedre med de første paragrafhenvisninger og tidsangivelser, der helt sikkert ikke tolkes fyldestgørende. Tolk: "Ved du hvad, jeg kan ikke følge med". Vinduer lukkes på Dom. anmodning, og tolkningen er også svær at høre, selv om tolken taler ret så højt. Så det må være udtalen, der volder Dom. lidt problemer. Ankl. taler langsomt og oplæser pauseret fra rapporterne. Tolken bruger mange "øh-lyde" på farsi, ligger helt ind over bordet og nikker hele tiden, for at angive, at han har forstået, hvad der bliver sagt. Fsv. til sigtede: "Du kan godt høre, hvad vi siger, ikke?"

Fs bemærkning om at udsendelsessagen er sat i bero, tolkes ikke. Begæringen tolkes meget kort og navnet på stofrummet H17 tolkes helt sikkert ikke. Fsv. yderligere bemærkninger tolkes kun delvist, og henvisningerne til Retsplejeloven kommer ikke med.

Arabisk

11:12. Arabisk-tolk taler meget højt, hans dansk er svært at forstå, og han har et meget insisterende tonefald og kropssprog. Tolk: "Må jeg godt lige låne bluk og papir?" Dom.: "Ja". Tolken udstyres med begge dele.

Indledende bemærkninger tolkes ikke, og sigtedes fødedato må gentages. Stofrummet H17 tolkes til "syttten", som sigtede ikke forstår og ryster på hovedet. Tolker viser hhv. 1 og 2 gram med fingrene og kigger sigtede i øjnene, mens han gør det. Sigtede protesterer, men hans protest tolkes ikke.

Dom.: "Jeg kan simpelthen ikke høre, hvad der...". Sigtedes mange ord bliver tolket som: "De var åbne og ikke pakket. De var ikke brugt". Fsv.: "Undskyld, jeg kan ikke høre, hvad der bliver sagt". Dom. til tolken: "Sig, han skal svare og vente, til du har oversat". Igen siger sigtede en hel del ord, der i tolkens oversættelse bliver til "Ja, og der var to". Herefter følger en lille dialog ml. Udl. og tolken, der ikke tolkes eller forklares til retten og således fremstår intern.

Sigtede indikerer flere gange, at han ikke forstår, hvorefter tolken (tilsyneladende) gentager og sigtede derefter protesterer mod det, der oversættes.

Dom.: "Lige nu skal du bare høre efter". Udl. protesterer igen, hvilket heller ikke tolkes. Tolken taler igen til Udl. Dom.: "Hvad siger han?" Tolk: "Jeg siger, han skal vente, til det bliver hans tur". Dom.: "Ja, det skal han". Der følger mere afkortet tolkning, og igen tolkes sigtedes indvendinger ikke. Der tolkes i 3. person. "Han har en buuhli" (bolig). Udl. er kok og nævner, hvor han har arbejdet henne, bl.a. i Barcelona. Det tolkes ikke. Tolken taler om Tunesien, men der er tale om Toulouse. Både Fsv. og Dom. opdager fejlen og retter tolken.

Ved anklagerens "ligesom der er de her lommer i hans underbukser" må tolken bede om forklaring af ordet "ligesom". Fsv. taler ekstra langsomt, og alligevel lyder det ikke til, at der kommer meget med, når hun fx refererer til "bestyrket mistankegrundlag". Dom.s afgørelse tolkes påfaldende højt og insisterende og igen afføder den et "fals" hos den nu dømte. Dom. (irriteret): "Jeg vil ikke sige mere, du bliver varetægtsfængslet". Fsv. til tolken: "Vil du sige, at forsvareren kommer og besøger ham i fængslet?" Det afføder en lang dialog ml. tolk og Udl.

Københavns Dommervagt

Torsdag den 18. juli 2019

I dag er der 6-7 repræsentanter fra Københavns Universitet, som skal lydoptage tolkninger til et forskningsprojekt.

Rumænsk-tolk til den første sag er kørt fra Odense for at tolke. Tolken ankommer 10:37 (7 minutter for sent). Han virker forvirret og ved ikke, hvor han skal sætte sig. Der er sat fire stole frem, idet 3 sigtede rumænere skal fremstilles på samme tid. Tolken bærer ET-skilt.

Allerede fra starten er tolken i problemer. De tre fødselsdatoer bliver på dansk til "atten i fire seksogtres", "tyve fire otteogtres" og "otte september otteoghalvfems".

Tolk: "Skal jeg oversætte samtidig?"

Ankl.: "Det må du selv om."

Fsv.: "Det skal nok være højere, for jeg kan se, at en af mine klienter ikke kan høre dig."

Dom.: "Har I alle forstået sigtelsen? Er der brug for, at I får noget læst op igen?"

Ved Ankl. dokumentation tolkes kun ca. 50% af det sagte. Tolken starter med at stå op under Ankl. fremlæggelse. Han har tydeligvis forvekslet begreberne "læse op" og "stå op". Ca. halvvejs gennem dokumentationen sætter tolken sig ned. Der tolkes simultant, men da det forsøges, hægtes tolken ofte af. Dermed falder vigtig information helt ud af tolkningen så som:

Ankl.: "Jeg skal bare sige, at der ikke er noget der beviser, at han har talt med den asiatiske mand. Jeg har bare et foto. Det er noget, politimanden siger." Tolken er tavs.

Tolken er nu så udfordret, at han ikke længere hænger på, barberer kraftigt ned i det talte og udelader store portioner. Han er nødt til at springe tilbage til konsekutiv tolkning, men Ankl. fortsætter i samme tempo som før. Ankl. kommer nu til sin begæring, og her står tolken igen af. Begæringen tolkes slet ikke, paragrafhenviisninger tolkes ikke. Fsv. spørger Ankl. om dennes strafpåstand, og Ankl. svarer. Ingen af delene tolkes, hvilket Fsv. kommenterer: "Der tolkes jo ikke en stavelse. Det er jo ikke så godt."

Dom.: "Har du tolket begæringen?"

Tolken [i strid med sandheden]: Ja.

Tolken virker som om han overhovedet ikke har lyst at være der, ser ned i bordet, og tolker så lidt,

at Dom. må gå det foregående efter. Dom.: "Hvor langt tilbage har du oversat? Har du oversat strafpåstanden?" Tavs tolk. Dom.: "Så tager vi den derfra igen." Dom. gentager hele Ankl. strafpåstand i en stærkt forenklet version.

Fsv., Udl. og tolk går i enrum. Ankl. og POL hvisker lavmælt, om hvorvidt den bulgarske tolk mon dukker op 10:15.

Efter samtalen er det igen kun en brøkdelen af det talte, der tolkes.

Dom. spørger Fsv.: "Hvordan stiller man sig til hjemmelsgrundlaget?" Tolk er tavs.

Dom.: "Hjemlen for fængslingen her i dag er Udlændingeloven."

Tolkes ikke. Tolken forstår ganske enkelt ikke "hjemlen".

Lang snak ml. Ankl., Fsv. og Dom. om fastsættelse af frist og mulig afgørelse i sagen ved fristforlængelse tolkes ikke.

Spansk-tolket sag med en meget usikker tolk. Han hakker i det og stammer. Han forklarer ofte i stedet for at oversætte, hvad der bliver sagt, og hans spanske sætninger tager ca. 3 gange så lang tid at sige som de danske, der bliver sagt i retten. Tydeligt fravær af juridisk terminologi på spansk, og dels kæmper han meget med tallene (som han i øvrigt ikke skriver ned).

Mht. juridisk terminologi:

Varetægtsfængsling = sætte i fængsel (han får faktisk sagt, at sigtede skal i fængsel 20 dage og ikke at der begæres varetægtsfængsling i 20 dage)

Du er sigtet = du er tiltalt/anklaget

Frihedsberøvelse = at være i fængsel

Udlændingestyrelsen = udlændingekontoret

Lægge vægt på = har sagt/har konstateret

Tolken har problemer i forhold til tal gælder både datoer og paragrafnumre. De fleste paragrafnumre ignoreres fuldstændigt. Den indledende samtale om, hvorvidt den sigtede er enig i, at hun blev anholdt den 16. juli klokken 17.19 tog meget lang tid og måtte rulles tilbage 3 gange, inden tolken endelig fik formidlet det korrekte klokkeslæt – det var efter Dom.: "Er det tidspunkt rigtigt tolket?". Hun havde opfanget på sit basale spansk, at tolken på spansk havde sagt klokken 17.00.

Tolk beder Ankl. gentage tidspunktet: "Var det kl. 14 eller kl. 16?"

Dom.: "Det var kl. 17."

Mange passager tolkes slet ikke. Sigtede virker uforstående, mens samtale mellem Ankl, Dom. og Fsv. pågår hen over hovedet på hende. Efter op til et minut går tolken i gang, da nogen tilskynder ham til at tolke. Imens venter alle tålmodigt på den meget lange spanske forklaring.

Ca. 20 gange må tolken spørge tilbage til rettens aktører og bede om gentagelse.

Til sidst tales om video ved fristforlængelsen:

Tolk til Dom.: "Er det noget, jeg skal sige?"

Dom.: "JA! Du skal oversætte ALT."

Dommervagten - Retten på Frederiksberg

Lørdag den 20. juli 2019

Alle tolkene i dag mødte til tiden, ingen af dem bar navneskilt.

Kl. 10:30 ankommer en midaldrende mand, der bliver spurgt af tolkekoordinatoren om han er farsi-tolk. Det er han ikke, han tolker sorani. 5 min senere ankommer der en ung kvinde, og i døren udveksler kindkys med sorani-tolken. Sorani-tolken præsenterer den nyankomne som farsi-tolk. Farsi-tolket sag forløber sikkert.

Kl. 11:55 Sorani-tolkens tur. Han afleverer sit visitkort til RET. Der tolkes konsekutivt, sikkert, flydende og tydeligt. Der er usikkerhed hvad angår den anholdtes identitet og alder. Fsv., tolk og Udl. må vente med at gå i enerum, der fortsat er optaget af den forrige sag. Ankl. kommer uopfordret med en ekstra service, idet hun siger: "... subsidiært, altså som nr. 2 ...". Denne tolk virker ikke til at have problemer, men Ankl. har sikkert lært, at på det sidste har tolkene svært ved at forstå det sprog, der sædvanligvis bliver talt i retten.

Fsv. henvender sig til mig: "Er du observatør?"

"Ja."

Fsv. nævner det store fald i kvaliteten af tolkningen, og udtrykker en forventning om at det snart holder op og nævner, at han overvejer at klage.

Vi taler lidt om de højst problematiske sager med manglende georgisk tolk og inkompetent russisk-tolkning, som i den pågældende sag brugtes som grundlag for tolkning videre til georgisk og tilbage.

Kl. 13:00 Ny sag engelsk-tolk. Tidligt i forløbet siger tolken: "Jeg får at vide af anholdte, at han er dårlig til engelsk." På Dom. spørgsmål svarer anholdte, at han taler luganda. Dom.: "Vi må klare os med engelsk i dag."

Der tolkes engelsk, som er set en del gange fra denne tolks side, med egne tilføjelser og forklaringer. Her er nogle nedslag:

"Dine personlige forhold" bliver oversat til "your interest". "Bøde" oversættes til "you have to pay some money to the police". Om at arbejde ulovligt "ukendte steder" oversættes til "some places they don't know". "Rejserute" oversættes til "the way you came here". Udlændingeloven oversættes som "our law for foreigners".

Efter beslutningen om varetægtsfængsling taler Fsv. engelsk direkte til/med sin klient.

13:35 Polsk-tolket sag om tyveri på arbejdspladsen. Tolkens dansk er perfekt, hans polske er flydende og uden accent, men almindeligt dagligdags niveau. Det kniber en del med fagsproget, på trods af at han gør sig meget umage. Der tolkes simultant, flydende. Tolken læner sig tæt op ad anholdte. Skriver ikke tal ned (dato og lign.), og må have dem gentaget. Tolken tiltaler anholdte i "De"-form, som er det naturlige og høflige på polsk. Men han holder ikke stilen og skifter mellem tiltaleformer. De sproglige fejl, tolken laver, har ikke den store betydning for sagen og er ikke graverende, men de er typiske for polakker, der er opvokset i udlandet:

"Lov" oversættes til "prawo" og ikke til "ustawa".

"Afsnit" oversættes til "rozdział" (kapitel) i stedet for "akapit".

"Ingen har interesse i ..." oversættes til "Nikt nie ma interesu ..." (hvilket er en ordret oversættelse, men det henviser til forretning, business) i stedet for "Nikt nie jest zainteresowany ..." (ingen er interesseret i ...)

"Beskikket Fsv." oversættes til "adwokat z urzędu" i stedet for "obrońca z urzędu".

"Begge myndigheder" oversættes til "obie władze" i stedet for "oba urzędy".

13:50 I pausen, hvor Fsv. er i enenum med anholdte og tolken (som i øvrigt tager sin lille skuldertaske med - det har jeg aldrig set nogen tolk gøre, retssalen er i den grad bevogtet!), spørger Dom. om jeg er tolk? Jeg svarer, at jeg er en af de gamle tolke. POL supplerer: "Ikke nødvendigvis gamle, men de oprindelige."

14:00 Tilbage fra samtalerummet bliver tolken stående sammen med sigtede og spørger, om de må sætte sig ned?

Københavns Dommervagt

Mandag den 22. juli 2019

To fremstillinger med den samme arabisk-tolk. To forskere fra Københavns universitet var også mødt op mhp. tolkningsoptagelse, som bruges til et forskningsprojekt om tolkning i Retsvæsenet og Sundhedsvæsenet.

09:25 konstaterer Dom., at tolken ikke er mødt op endnu med tilføjelsen: "Tolken kommer langvejs fra ca. 577 km."

Fsv. spørger Dom., om hun har hørt noget om den georgisk-tolkede sag, fordi fristen var udløbet i går. Fsv. oplyser, at hun har forsøgt at ringe, men uden held.

Dom.: "Ingen ved noget i disse tider."

09:30 møder arabisk-tolk med ET-navneskilt. Tolken samtykker til optagelse af tolkningen og undskylder, at han kom i sidste øjeblik med begrundelsen, at han blev tilkaldt med kort varsel.

Ca. kl. 9:35 begynder sagen om ulovlig indrejse med arabisk-tolk.

Dom.: "Er det rigtigt, at sigtede hedder XXX?"

Tolk sidder stille. Udl. bekræfter selv sin identitet selv med et ja, og efterfølgende bekræfter tolken det også med et ja.

Tolk og Dom. har en kort kulturel drøftelse om den mundtlige formulering af fødselsdatoer i de arabiske lande. Tolk oversætter det til dansk som „et i syvende nitten hundrede og syv og firs.

Dom.: "Er det rigtig forstået, at sigtede er født den første juli i nitten hundrede og syvogfirs?"

Tolken giver sig til at forklare om fødselsdatoer i arabiske lande.

Dom.: "Er det rigtigt forstået, at sigtede er født den første juli i nitten hundrede og syvogfirs?"

Dette bekræftes endeligt af tolken med et ja.

Ankl. læser sigtelserne langsommere end normalt. Tolken tolker også moderat langsomt, nogle gange meget langsomt og går flere steder i stå i midten af en sætning efter at have oversat tre eller fire ord, fordi han ikke kan huske datoerne. Mindst fire gange beder tolken Ankl. om gentagelse af diverse datoer vedr. pasudstedelse og frihedsberøvelse.

10:45 Ny arabisk-tolket sag ulovlig indrejse med samme tolk. Tolken virker usikker, når der bliver nævnt begreber transit og grundlag om administrativ udvisning. Tolken kan først tolke ordet "transit" efter Ankl omformulerer. Der tales om Dublin-forordningen men ordet Dublin høres ikke i det arabisk-tolkede. Tolken gå i stå ved "identitet", og Ankl er nødt til at omformulere det til "om du er den vi tror". Schengen nævnes 3-4 gange uden man hører ordet "Schengen" i det arabisk-tolkede: „uønsket i Schengens lande“, „skal udvises fra Schengens lande“, "tredjelandes uønskede statsborgere skal stoppes i Schengen, kan frihedsberøves og Udlændningestyrelsen skal kontaktes“. Tolkens nonverbale sprog bliver mere aktiv/intimt, han læner sig mere og mere mod højre uden at fornemme, at han er lige ved at skubbe Udl. på venstre skulder med sin egen højre skulder. Fra tilskuernes række kan man tydeligt se, at Udl. prøver at flytte sig lidt væk fra tolken.

RET oplyste, at den arabiske tolk var kørt 577 kilometer for at tolke i 1 time. Det affødte en diskussion mellem advokaten og de andre retsaktører, om det er afstanden mellem tolkens bopæl og DV tur-retur eller kun den ene vej, der tæller i afregningen af transport.

POL har nu hentet den næste tolk. Der sad to forskere fra KU med lydoptagerudstyr i retssalen, og tolken blev spurgt af Dom., om det er i orden, at hans tolkning bliver optaget. Han sagde ja. Dom. lovede ham et plus i karakterbogen.

Dom. spørgsmål til den første sigtede om hans fødselsdato er den 1. i 7. 19., blev til en samtale om nogle bureaukratiske fænomener i den sigtedes hjemland, men blev afklaret til sidst. Dom. gik videre med: "Så jeg giver ordet til anklageren", hvilket ikke blev oversat. Dom. gentog sætningen med hævet stemme og kiggede på tolken. Så opfattede tolken, at han skal tolke, men han opfattede det ikke godt nok, fordi Ankl.: "Jeg beklager udtalen (af sigtedes navn), hvis det må være forkert." Det blev heller ikke oversat, hvorefter Dom. gentager opfordring til at tolke, nu med streng stemme. Denne situation gentog sig igen og igen. Dom. bad arabisk-tolken om at tolke alt. Tolken kunne ikke følge med. Han kendte ikke flere begreber, f.eks. visastickere, forskellige alias'er (skulle omformuleres), dublinforhandlet, Schengenlande, resume i sagen. Udover det talte han med en virkelig stærk accent på dansk, f.eks. "på vej til Zverige". Tolken beder Ankl. gentage tidspunktet for tilbageholdelsen med et "Hvilken klokken?". På et tidspunkt skulle Dom. gentage 3 gange: "Jeg fik ikke oversættelse af det, sigtede sagde." Dom. spørger 2 gange tolken: "Er det sigtelsen, du læser op?". Tolken var ikke klar over, at han skulle tolke sigtedes sidste sætninger og Dom. spørgsmål til Ankl..

Københavns Dommervagt

Tirsdag den 23. juli 2019

2 forskere fra Københavns Universitet er med i dag. Dom. nævner over for dem, at hun ser frem til at læse deres materiale om tolke og andre af rettens aktører. Dom. udtrykker særlig interesse i en arabisk-tolket sag fra dagen før.

09:20 Døren til DV åbnes og dagens aktører kommer ind, herunder en ET-tolk uden navneskilt, der henvender sig til retten som russisk tolk. POL bemærker, der ikke står russisk tolkning på dagens program. Tolken viser på sin mobiltelefon, at hun er bestilt til 9.15, præsenterer sig selv (det viser sig, at hun er litauer). POL kommer tilbage med dagens program og prøver at løse dagens gåde. Tolken bliver tilbudt at sætte sig ned på tilhørernes pladser og vente.

Efter en sag uden tolkning 09:30-10:15 begynder russisk-tolket sag med en russisktalende mand fra Estland med russisk-tolken fra Litauen.

Tolken har problemer og er inaktiv, mens Dom. redegør for sagen. Tolken begynder først at tolke efter dommerens sidste bemærkning om Udl. rettigheder. Kun 20%-30% af det sagte kommer med. Samtidigt opdiger, fortolker eller tilføjer tolken ord, som slet ikke var nævnt af rettens aktører. Tolken kalder rettens aktører for "hun" eller "han". Efter sigtelsen er læst op, tilføjer tolken af egen drift: znachit tak, etoj daty ne pomniu "det er sådan, men jeg husker ikke denne dato" eller supplerer med egne ord: "etikh paragrafov ne budu perevesti": "jeg vil ikke oversætte disse paragraffer". Hen mod slutningen tolkes hviskende. Udsendelsesdato bliver ikke tolket. Tolken siger i stedet for: Ne slyshala, chto ona govorit ("jeg hørte ikke, hvad hun sagde").

3 arabisk-tolkede sager i træk med tolk, der ikke synes at have problemer. Dog tolkes kun dele af Dom. indledende bemærkninger og så et par usædvanlige formuleringer fra tolken på dansk: "at slå

mig selv ihjel uden min vilje" og "fordi jeg forhindrer at se min søn". Sigtede kunne dansk, og talte derfor med Fsv. uden tolk.

11:08 Slovakisk-tolket sag med en af de oprindelige slovakisk-tolke, som var blevet tilkaldt telefonisk af DV, fordi ET ikke kunne skaffe en tolk. Hun tolkede uden problemer. Enkelte passager af de sigtedes udsagn tolker slovakisk-tolken ikke, fordi det ikke er sagt på slovakisk. Til det siger dommeren: "Oversæt alt. Dommeren skal have alt, hvad hun siger, at vide." – "Jamen, det er sigøjnersprog," siger tolken og oversætter dog alligevel et par bandeord.

11:55 Russisk-tolkning.

Der mangler en estisk tolk, lyder det fra baglokalet. Dagen før har EasyTranslate og dennes underleverandør XXX ledt forgæves efter en estisk tolk.

Easy Translate havde fundet et kompromis - en litauisk tolk, som har tolket for ET i russisk og engelsk. Dom. startede med et forord om proceduren - 3 rimelig lange sætninger, der blev blot gengivet til " Она много сказала. Тебе разрешат говорить с адвокатом" – **Hun sagde meget. De vil give dig lov til at tale med advokaten.** Resten bar mere præg af korte, upræcise resumeer end tolkning. Varetægtsfængsling blev til Задержали – **tilbageholdt.** Ordet "Færdigafsonet" blev ikke oversat. En række datoer i Ankl. begæring om forlængelse af varetægtsfængslingen blev ikke oversat, men der blev sagt på russisk: "Эту дату я не помню; и Почему-то Вас задерживают." – **Jeg kan ikke huske denne dato; af en eller grund bliver De tilbageholdt.** Retsplejeloven og dennes paragraffer blev ikke nævnt på russisk. Dom. "Retten fører til retsbogen" – Она говорит. – "**Hun siger...**" Advokatens spørgsmål til Ankl. bl.a. om grunden til, at Udl. ikke er blevet udvist, blev ikke oversat. Opholdstilladelse blev oversat som "разрешение на местожителство" – **tilladelse til opholdssted.** Overtrædelse af udlændingeloven – Нарушение закона – **En lovovertrædelse.** Til sidst en besynderlig bogstavelig oversættelse af Dom.: "Har du noget at sige?" – У Вас есть что-нибудь сказать? – Det hører man ikke på russisk.

Inden fremstillingen havde den pågældende tolk sagt tydeligt nej til at give sit samtykke til at blive lydoptaget af to tolke-forskere fra Københavns Universitet.

13:00 Svensk tolkning. Mit indtryk var, at ikke alt blev tolket. Tolken tolkede slet ikke Dom. diktering til RET. Tolken virkede fraværende, og advokaten blandede sig, ved at sætte spørgsmålstejn ved, hvorvidt Udl. kunne forstå, hvad der blev sagt. Når denne tolk tolker engelsk i retten, taler han meget højt, men tolker samme tolk svensk, er det meget lavmælt og kortfattet. Flere replikker fra Fsv. og Ankl. blev ikke oversat, heller ikke Fsv. opfordring til den sigtede om at falde til ro. Dom. gengivelse til retsbogen blev slet ikke oversat. Dom.: "Du skal tie stille!" til den sigtede, da han begyndte at hæve stemmen, blev ikke oversat. "Egnet til afhøring" blev ikke oversat. Dom.: "Jeg kan sige, at du bliver varetægtsfængslet" blev oversat med to-tre nærmest lydløse ord.

Den sidste sag var med en finsk tolk på ca. 75 år. Dom. og adv. blev ved med at sige til tolken "Du skal oversætte!". Tolken forsøgte at forsvare sig med, at arrestanten mumler. Dom. "Men jeg mumler ikke, derfor skal du oversætte det jeg siger!" Flere gange hørte vi under retsmødet "Du skal oversætte!" Advokatens "Sig til ham, at han skal tie stille!" blev heller ikke oversat. Ej heller Ankl. "Du skal oversætte! Han skal ikke sige noget!" Fsv: "Det er vigtigt, at du oversætter! Dom.en "Oversæt!" Under Dom.ens oplæsning af afgørelsen bed tolken Dom.en om at tale kort. "Jeg kan ikke sige det i korte sætninger, men jeg kan holde pauser.", sagde Dom.en. Alligevel tolkede tolken meget kort. Til sidst begyndte den sigtede at fortælle noget, som heller ikke blev oversat, og advokaten nærmest råbte: "Hvad siger han?!"

Københavns Dommervagt

Torsdag den 25. juli 2019

Til de to første fremstillinger er repræsentanter fra universitetets tolkeprojekt til stede med optageudstyr.

Farsi-tolkning for 2 sigtede. Mens man venter på en ny Ankl., fører tolken indledningsvis en lavmælt samtale på farsi med den første sigtede i overværelse af Dom., uden at denne dog griber ind, og uden at tolken oplyser, hvad de taler om. Den anden sigtede oplyser først, at hendes fødselsdato er 1.1.86, men det bliver efter en længere intern samtale mellem tolk og sigtet afklaret, at hun ifølge den islamiske kalender er født den 31.6.1364, hvilket tolken efter opslag på sin mobiltelefon kan konvertere til 22.9.85.

Dagens Dom. har ikke været vagthavende det seneste år og udveksler bemærkninger med rettens aktører om, at hele tolkesituationen er blevet langt mere besværlig. Det blev også nævnt, at en af Ankl. konsekvent indberetter alle fejl og mangler i forbindelse med at skaffe tolke. Anledningen til denne lille samtale var, at man efter fremstillingen af de to farsitalende sigtede skulle vente over en time på en rumænsk tolk, som først lige skulle være færdig ved retten i Roskilde og således først kunne møde i DV tidligst omkring kl. 12.

Københavns Dommervagt

Fredag den 26. juli 2019

Engelsk-tolkning hvor Dom. gør opmærksom på, at engelsk-tolken har tolket begæring om videolink i en evt. fristforlængelse som "videoovervågning" ("video surveillance"). Fsv. talte engelsk med den sigtede, en mand af østafrikansk afstamning, der hvor han kunne. Efter sagen blev afsluttet, delvist takket være forsvarsadvokatens gode engelskkundskaber, kaldte Dom. tolken til sig for at og forklare ham forskellen mellem videolink og videoovervågning.

Mens retten venter på en forsinket tolk, ringer POL til tolken: "Hvor er du henne?" "JJeg er på vej".

Rumænsk-tolken optræder også til tider i retten som russisk-tolk. Tolken bad flere gange om gentagelse og talte lavmælt. Flere replikker fra Ankl. og Fsv. blev ikke oversat. Ankl. lange beskrivelse af en romalejr med telt, soveposer, underlag, affald osv., der skabte utryghed i et område, blev tolket meget kortfattet.

5. sag Punjabi med den forsinkede ET-tolk.

Det skulle være en straksdom i en tilståelsessag om ulovligt ophold. Efter samtalen med advokaten i samtalerummet svarede sigtede, at han godt vidste, at han ikke måtte arbejde, men vidste ikke, at han ikke må opholde sig i DK. "Så er det ikke en tilståelsessag", sagde Ankl. Igen gik de tre i samtalerummet. Efter samtalen svarede sigtede, at han godt vidste, at han hverken må arbejde eller opholde sig i DK. For en sikkerheds skyld blev den sigtede spurgt tre gange, om han vidste, at han ikke må være her. Så blev der rejst tiltale, som sigtelsen lød. Efter domsafsigelsen begyndte den dømte at stille mange spørgsmål, som normalt ville være afklaret i samtalerummet med Fsv., bl.a. hvad er konsekvenserne af et indrejseforbud til Schengen-lande. Sigtede så stadig forvirret ud.

Dommervagten - Retten på Frederiksberg

Søndag den 28. juli 2019

Spansk-tolk fortalte betjenten, at han havde telefontolket for det cubanske ægtepar, der skulle fremstilles. Tolken bliver af POL bedt om at sætte sig op i midten men bliver alligevel siddende nede bagved. Da de to sigtede bliver ført ind, går han op til dem og oversætter af egen drift det, de siger, som "Tiltalte spørger om.....".

Begge sigtede oplyser om fødselsdato og år, men tolken oversætter alene året begge gange. Ankl. begæring om varetægtsfængsel oversættes til: Tengo una demanda (et civilretligt begreb, idet demanda betyder stævning). Her følger en opremsning fra en spansk-kyndig af flere uregelmæssigheder og mangler:

Grundlovsforhør: Audiencia (retsmøde)

Administrativt udvist bliver alene oversat til expulsado (2 gange).

Du indrejste: Tu entró (grammatik: personligt pronomen i 2. person men verbum i 3. person).

Du blev anholdt: Fuiste arrestados (grammatik: pronomen i 2. person ental og participium i flertal).

I skal begge to: Ustedes ambos vais (grammatik: bruger europæisk-spansk pronomen og spansk-amerikansk verbum).

Tyveri: Robo (betyder egentlig røveri - dog anvendes i daglig tale robo om tyveri men juridisk bruges hurto).

Butiksvagt: Una gente que trabaja como guardaros (i stil med "nogle mennesker som arbejder som med at bevogte jer").

X stjal: X intentó de sacar (X forsøgte at stjæle).

... som hun gemte i sin BH: tolken kendte ikke ordet for denne beklædningsdel og pegede på den kvindelige sigtedes bryst.

... til en værdi af kr. 750 - blev ikke oversat.

4.500 kr. blev til: Cuatro mil cincocientos. (500 hedder på spansk "quinientos")

Lovligt ophold i Frankrig: Entrada legal en Francia - lovlig indrejse.

Nummer 13 - oversat til nr. 3

... som ikke ligner et fængsel: que es mucho más menos que un cárcel ("som er meget mere mindre end en fængsel")

Den kvindelige Fsv. blev omtalt som mandlig ved brug af hankøn *el abogado* og de gange tolken henvendte sig til Dom., indledte han hver gang med "Høje ret".

Københavns Dommervagt

Mandag den 29. juli 2019

RET bad slovakisk-tolken og den næste tolk om at skrive deres navne på et stykke papir og aflevere det til hende.

Dom.: "Du har ikke pligt til at svare på spørgsmålene" blev oversat til noget med "Mozhesh da – mozhesh net", "Du kan svare eller du kan lade være". Sigtelsen blev oversat meget kort og lavmælt. Der var bl.a. tale om tyveri af et par strømper, som helt sikkert ikke blev oversat, fordi tolken sad med lukket mund, da Ankl. læste dette punkt op.

Litauisk-tolken startede overbevisende, men da der blev brugt flere og flere juridiske begreber og politijargon, blev hendes sætninger kortere og kortere. Fx "russerpose" blev ikke oversat, da der hverken blev sagt noget med "rusishkay" eller stanniol eller aluminium. En lang liste af stjålne varer fra internationale brands som Boss m.fl. blev slet ikke nævnt i det litauiske. Paragraffer og ordet "administrativ" fra "en administrativ udvisning" blev heller ikke oversat. Ikke desto mindre aftalte forsvarsadvokaten med tolken, at hun skal tolke for ham i en række af andre litauiske sager.

I en kurdisk-tolket sag i Fristafdelingen talte tolken dansk med en meget stærk accent. Efter domsafsigelsen forstod tolken ikke, at han skulle tolke videre for Fsv. og Udl. i samtalerummet, og derfor måtte fængselsbetjenten gøre ham opmærksom på det. Efter det indledte tolken en lang samtale med klienten, uden at det blev tolket til dansk.

Københavns Dommervagt

Tirsdag den 30. juli 2019

Kl. 09:25 Tolket sag om udvisning til Tanzania, sproget (swahili) nævnes ikke. Tolken sidder på tilhørrækken, RET kommer og spørger, om han er X. Det er han. Et øjeblik efter henstiller retsbetjenten til tolken, at han skal sætte sig på tolkestolen. Der tolkes konsekutivt, flydende og sikkert.

Københavns Dommervagt

Onsdag den 31. juli 2019

To forskere fra forskningsprojekt om tolkning er til stede. Først seks fremstillinger med engelsk-tolk af nigerianere anholdt for at slå sig ned i en utryghedsskabende lejr på Amager.

Tolken tolker russisk og svensk, men optrådte i dag som engelsk tolk. Efter at have hørt den nigerianske mand, udbød tolken: "Du godeste, jeg forstår ikke et ord"! Herefter blev der tolket meget, meget lavmælt til engelsk, men her hvad man kunne høre:

Fødselsdato: "30. marts 1993 eller sådan noget".

I forbindelse med rettens orientering om forskernes lydoptagelse i DV til forskningsprojektet blev der sagt: "Some people they are making some investigation".

"Er det dit id-kort" - "Is it your card".

Tolken havde behov for at spørge tilbage mange gange. Fremstillede nævnte på et tidspunkt "Bus ticket", men det forstod tolken ikke, så Dom. måtte hjælpe ham.

Referat fra politirapport oplæst: "Han kunne ikke udtale navnet på adressen" - "he could not say the name".

"Man holdt billedet [fra id-kortet] op imod den anholdte" - "They put the picture on the man".

Dom.: "Jeg ser sådan på det, at ..." - "I look at this case that you".

På et tidspunkt spørger tolken uopfordret til anholdelsestidspunktet, ligesom han af egen drift afslutter sin oversættelse til engelsk med "you know that?", "right?" og "do you remember?".

"Utryghedsskabende lejr" bliver i første omgang alene oversat til "camp", mens tolken den efterfølgende gang forsøger at forklare begrebet "this camp that ... that ... that ...". 3. gang forsøgte han sig med: "camp ... that arise fear for some people".

"Offentlig sti" bliver oversat til "an area for all people".

På et tidspunkt under udskiftning i fremstillingerne høres lidt af en samtale mellem RET og Dom., hvor Dom. grinende siger: "Ja, det er ikke imponerende".

Fødselsdato oversættes til: "When are you born?"

Sigtede bliver bedt om at oplyse sit navn, og tolken siger: "Say your name", og da der alene bliver

sagt fornavnet, fortsætter tolken med armbevægelser opfordrende: "more ... more".
"Bilag 1" bliver til "Paper no. 1".

Norsk-tolk, der var kommet fra Lolland for at tolke. Det blev der imidlertid ikke brug for, da både den fremstillede og rettens aktører klarede sig på norsk og dansk.